

jeg maa i denne Henseende henholde mig til hvad der er blevet bemærket af den ærede Ade Landssthingsmand for 1ste Valgfreds (Blechingberg); der er vistnok mindre Betænkelighed ved det af ham stillede Forslag. Det forekommer mig, at Udfastet egentlig vil være det correcteste. Derimod kan jeg ikke andet end erkjende det fuldkomnen Rigtige i den Tilfætning, der er foreslaaet „under almindelige Tidsforhold“; det er vistnok hensigtsmæssigt, at dette optages, da det naturligvis er det, der tilfigtes, og som man har for Sie. Ligeledes synes det af den samme ærede Landssthingsmand til Igemed nogle andre ærede Medlemmer stillede Forslag at anbefale sig, nemlig at Udpantningsret kun skal tillægges Vedkommende, „naar Paaastand derom skeer“.

Syholm. Da jeg ved Behandlingen af den Ade S af Lovudkastet angaaende Afsløsningen af Høveriet, som omhandler Bedømmelsen af den Nytte, den vedkommende Arbeidsberettigede kan antages at have havt eller at kunne have af det ham tilkommende Arbeide, yttrede, at jeg vilde slutte mig til den Anskuelse, som meente, at man i de Udtryk, hvormed man omtalte denne Nytte, skulde foretrække Ordene „den Nytte, Vedkommende har havt“ istedetfor Ordene „kun de have“, saa tillader jeg mig nu et Ord med Hensyn til § 4 i nærværende Lovudkast, da jeg efter den Forhandling af Sagen, som vi nu have hørt, er kommet til den Overbeviisning, at i nærværende Sag den omtalte Forandring af disse Ord ikke kunde ansees som onskelig. Saa nær som de to Sager end ligge hinanden, og saa stor den tilsyneladende Analogi er mellem de to Lovudkast, troer jeg dog, at der i dette Punkt hersker en meget stor Forskiel i deres Anvendelse. Ved nærværende Lovudkast vil nemlig ved denne Paragraph Spørgsmaalet blive om Afsløsningen af et enkelt Pligtarbeide, istedetfor at ved det andet Lovudkast vil Beregningen i Almindelighed skee med Hensyn til det hele Høveri som et Complex. Det forekommer mig altsaa ved nærværende Sag, at det omhandlede Udtryk, at Arbeidets Verdi skal bedømmes efter den Nytte, Vedkommende kunde have deraf, er saa meget rigtigere, fordi, naar man vil henseøre Sagen til enkelte Tilfælde og bruge

Ordene virkelig har havt eller har havt, man da absolut kommer til at referere dem til den enkelte Person, hvis Arbeide for Diebliffet skal omhandles, og jeg troer, at dette, saaledes som den ærede Ordspører har forklaret, meget let kunde lede til Resultater, som bleve aldeles stridende imod Billighed og Retfærdighed. Jeg skal tillade mig herved blot at anføre det Tilfælde som Exempel, at en ældre Huusmand i flere Aar kun havde været istand til at forrette sit Arbeide meget slet, men at Eieren af Humanitetshensyn havde fundet sig deri. Dersom denne Mand nu forlangte sit Arbeide afsløst, og Afsløsningen skulde skee efter den Nytte, den Arbeidsberettigede virkelig havde havt deraf, saa vilde Godtgjørelsen vel omtrent maatte ansees for at blive ingen, og, naar denne Afsløsning var skeet og vedkommende Huusmand derefter indtog i sin Bolig arbeideføre Menneffer, som under almindelige Omstændigheder vilde blive pligtige til at forrette hans Arbeide for ham, saaledes som Tingene nu staae, saa vilde en saadan Familie af Indsiddere efter den nye Bestemmelse kunne henseede uden at vedkommende Huuseier erholdt nogensomhelst Godtgjørelse for Leien.

Dahl: Det er blot til § 4. med Hensyn til det Endringsforslag, der er stillet om, at der skal tages Hensyn til almindelige Tidsforhold og almindelige Omstændigheder, at jeg vil tillade mig at gjøre en lille Bemærkning. Det forekommer mig dog ikke saa ganske rigtigt at indskyde en saadan Bestemmelse, thi det kan dog tænkes, at der kunde være stor Anledning til at tage Hensyn til særdeles Tidsforhold. Naar man tænker sig f. Ex. at der i længere Tid var Krig eller andet lignende, og Arbeidslønnen som Følge deraf vilde være lav, saa synes det mig, at der maatte tages Hensyn ogsaa til dette Moment, og det er dog særdeles Tidsforhold. Det forekommer mig derfor ogsaa, at det var bedre at beholde Udfastet end at antage dette Endringsforslag. Af samme Mening er jeg med Hensyn til det Endringsforslag, der er stillet ved samme Paragraph om at „kunne have“ skal forandres til „have havt“. Det synes mig nemlig, at der ved Taxationen eller Burderingen bør tages Hensyn, saaledes som den høitærede Indenrigs-